

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство иностраних послова

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo vanjskih poslova

MFA – BA – EU
07/6-31-05-4-13504-1/16
Sarajevo, 21.04.2016. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:	09-05-2016		
Organizaciona jedinica:	Klasifikaciona oznaka:	Preostali vremenski period:	

03/4-06-1355/16

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
Kabinet g. Bakira Izetbegovića, predsjedavajućeg Predsjedništva
Fax: + 387 33 472 491

Kabinet dr. Mladena Ivanića, člana Predsjedništva
Fax: + 387 33 212 720

Kabinet dr. Dragana Čovića, člana Predsjedništva
Fax: + 387 33 206 563

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
Zajednička komisija za evropske integracije
Fax: + 387 33 226 841

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE
Kabinet predsjedavajućeg dr. Denisa Zvizdića
Fax: + 387 33 282 613

DIREKCIJA ZA EVROPSKE INTEGRACIJE BIH
n/r: g. Edin Dilberović, direktor
Fax: + 387 33 264 330

Predmet: Evropski parlament usvojio Rezoluciju o Izvještaju Evropske komisije za Bosnu i Hercegovinu za 2015. godinu - dostavlja se

Evropski parlament je na plenarnoj sjednici, održanoj 13. i 14. aprila 2016. godine, održao završnu raspravu i usvojio Rezoluciju o Izvještaju Evropske komisije za Bosnu i Hercegovinu za 2015. godinu.

Nacrt rezolucije je pripremio i predstavio stalni izvjestilac za Bosnu i Hercegovinu, rumunski poslanik Cristian Dan Preda (Evropska narodna stranka - kršćanski demokrati), ispred Odbora za vanjske poslove Evropskog parlamenta. Dan Preda je rekao da je Evropski parlament odlučan u podršci Bosni i Hercegovini na evropskom putu, te je pozvao Vijeće EU da što prije uzme u razmatranje aplikaciju BiH za članstvo u EU kako bi ohrabrili zemlju za nastavak reformi.

U završnoj raspravi su također učestvovali Johannes Hahn, komesar za evropsku politiku susjedstva i pregovore o proširenju, zatim Jeanine Hennis-Plasschaert, ministrica odbrane

Kraljevine Holandije u svojstvu predsjedavajućeg Vijećem EU, te izvjestitelji iz sjene iz ostalih političkih grupa.

U obraćanjima poslanika Evropskog parlamenta ukazana je nedvojbena podrška evropskoj perspektivi Bosne i Hercegovine, kao i aplikaciji naše zemlje za članstvo u EU. Pozvali su vlasti u BiH da nastave sa ekonomskim, političkim i pravnim reformama neophodnim za napredak u evropskim integracijama.

U prilogu akta dostavljamo izvještaj Misije Bosne i Hercegovine pri EU o predmetnoj plenarnoj sjednici Evropskog parlamenta, kao i tekst usvojene Rezolucije o Izvještaju Evropske komisije o Bosni i Hercegovini za 2015. godinu.

Prilog: kao u tekstu (16 str.)

Misija Bosne i Hercegovine pri EU
Brisel

Мисија Босне и Херцеговине при ЕУ
Брисел

Broj: 205-22-05-4-36-6/16
Brisel, 15.4.2016. godine

Pripremila Miranda Sidran Kamišalić,
ministar-savjetnik

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA BiH
Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
Stupanj učestnosti: MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA

PRIMLJENO: 18-04-2016

Ustrojstvena jedinica	Klasifikacijska oznaka	Redni broj	Broj priloga
07-05-4-	13504		01 02 03

Predmet: Evropski parlament, plenarna sesija, usvajanje Izvještaja i Rezolucije za BiH i glasanje u plenumu

Na plenarnoj sesiji Evropskog parlamenta – u srijedu, 13. i četvrtak, 14.4. održane su završna rasprava o tekstu Izvještaja o napretku za BiH za 2015. godinu i usvojena Rezolucija EP o izvještaju o BiH za 2015. godinu. Plenarnoj sesiji prisustvovali ambasadorica Lidiya Topić, šefica Misije BiH pri EU i Miranda Sidran Kamišalić, ministrica-savjetnica.

Izvještaj je pripremio stalni izvještač EP za BiH, Cristian Dan Preda, EPP, a raspravi su učestvovali izvještači iz sjene iz ostalih političkih grupa Evropskog parlamenta.

Ispred Evropske komisije, u raspravi je učestvovao komesar za evropsku politiku susjedstva i pregovore o proširenju, Johannes Hahn. Ispred holandskog predsjedavanja Vijećem EU, u raspravi je učestvovala ministrica odbrane gđa Jeanine Hennis-Plasschaert.

Komesar Hahn zahvalio je izvještaču Predi i pozdravio balansirani tekst, koji je u većini u skladu sa Izvještajem EK o BiH iz novembra, 2015. godine. „Izvještaj reflektira stanje u zemlji, naročito kada je riječ o činjenici da je zemlja ponovo u reformskom zamahu i započeto rješavanje ključnih pitanja na eu integracijskom putu“. Pozdravio je podršku koju rezolucija daje obnovljenom EU pristupu prema BiH, naročito fokusu na društveno-ekonomski pitanja, vladavinu zakona i reformu javne administracije, kao što je BiH to usvojila Reformskim programom u julu, 2015. godine. Hahn također pozdravlja poziv koji EP upućuje BiH, da osigura efikasan mehanizam koordinacije o eu pitanjima i adaptaciju SSP po ulasku Hrvatske u EU. On je istakao da je Komisija u potpunosti posvećena napretku BiH na europskom putu: „Stupanje na snagu SSP je odskočna daska za duboke reforme u zemlji i u tom smo kontekstu s uspjehom održali Vijeće i Odbor za SSP, u decembru. U saradnji sa međunarodnim finansijskim institucijama, intenzivno pratimo primjenu sveobuhvatnog Programa reformi, s kojim se započelo u julu, 2015. godine. Ovo je rezultiralo usvajanjem velikog broja ključnih zakona i strategija i primjena je već otpočela. Očekujem da BiH dalje primjenjuje Program reformi, ne samo kao ključni uvjet za eu put zemlje, nego i u najboljem interesu za svoje građane. Ovo uključuje i objavu rezultata popisa stanovništva obavljenog 2013. godine. Zajedno sa VPVSP Federicom Mogherini, primio sam k znanju zahtjev BiH za članstvom u EU, predat Predsjedništvu EU Vijeća u februaru.“

Ovo je obnovljena opredijeljenost vlasti BiH da odlučno napreduju prema EU, ostvare neophodne reforme i odgovore na težnje svojih građana ka prosperitetnjom budućnošću. BiH također učestvuje i u programu povezanosti i očekujem da će biti važan partner u raspravama o mjerama za mlade, naročito u cilju osiguravanja radnih mesta (sada imamo 55% nezaposlenih radno sposobnih mladih).

Na kraju, želio bih naglasiti da sam se osvijedočio pozitivnoj dinamici za vrijeme svoje posljednje posjete Sarajevu, 21.3.. EU inicijativa pokrenuta u decembru, 2014. godine, pokazala je da BiH može ostvariti napredak.

Istovremeno, ostaju izazovi koje treba ozbiljno shvatiti, uključujući i putem dalje primjene Programa reformi. Ovo će biti potrebno da bi EU ostala potpuno uključena u BiH i da bi podržala zemlju za vrijeme ostvarivanja napretka u prioritetnim oblastima, u tjesnoj suradnji sa međunarodnim i domaćim akterima, kao što su međunarodne finansijske institucije i organizacije građanskog društva“, rekao je Johannes Hahn, evropski komesar za politiku susjedstva i pregovore o proširenju.

Predstavnica holandskog predsjedništva Vijećem EU, ministrica odbrane Kraljevine Nizozemske, Jeanine Hennis Plasschaert u svome je obraćanju istakla da je BiH vidno ponovo na putu eu integracija, te da je predaja zahljeva ključni momenat za jačanje eu perspektiva za BiH. Naglasila je podršku vlastima BiH u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, te u provođenju društveno-ekonomskih reformi, te u reformi javne uprave. Djetotvoran mehanizam koordinacije je ključni za sučeljavanje sa izazovima pred BiH na njenom eu putu, dodala je i istakla da je bitno da se Vijeće pokažu konkretni rezultati, uz ove oblasti, i u provedbi presude ESLJP u slučaju Sejadić-Finci protiv BiH. Zaključila je da se treba zadržati i iskoristiti postojeći zamah, pri čemu Vijeće spremno podržava BiH u eu nastojanjima.

Stalni izvještač EP za BiH rekao je da je najvažniji dokaz napretka u BiH upravo predaja zahtjeva za članstvo u EU, što „nije bilo zamislivo prije godinu dana“, i to holandskom predsjedništvu VEU, „koje niti riječi o proširenju nije dalo u svom programu predsjedavanja u prvoj polovini 2016. godine“. Istakao da Rezolucijom EP traži da Vijeće što prije i bez odlaganja naloži Komisiji da izradi mišljenje o spremnosti BiH za kandidatski status. Pred takoder smatra da je nužno da BiH nastavi provoditi reforme na koje se obavezala planom usvojenim 2015. godine, da mora nastaviti s prilagodbom svog političkog sistema funkcionalnoj i demokratskoj državi, pojačati borbu protiv korupcije, osigurati neovisnost pravosuđa i reformirati javnu upravu kao i osigurati slobodu medija i javnog izražavanja, uz poziv bh vlastima da brže rade na sveobuhvatnim i neophodnim reformama.

U raspravi je učestvovao veliki broj poslanika EP, pored izvještača iz sjene iz svih političkih grupa. Poslanici iz HDZ-a/HSS-a Dubravka Šuica, Ivana Maletić, Marijana Petir i Andrej Plenković odlučno su podržali tekst Rezolucije kojim se poziva Vijeće EU da bez odlaganja uputi Evropskoj komisiji naš zahtjev, te da Komisija što prije započne s izradom Mišljenja kako bi BiH dobila status države kandidata. U svojim obraćanjima, isto su podržali i istakli i slovenački poslanici Alojz Peterle, Franc Bogovič i Igor Šoltes.

Predsjedavajuća hrvatske Delegacije EPP-a i zamjenica predsjednika Delegacije za BiH Dubravka Šuica istakla je da približavanje Bosne i Hercegovine EU „jamči koheziju i funkcionalnost zemlje, osigurava stabilnost i sprječava dezintegracijske trendove“. Naglasila je potrebu da se „u dogledno vrijeme pristupi i ustavnoj reformi koja će jamčiti ravnopravnost konstitutivnih naroda, a osobito Hrvata kao najmalobrojnijeg, na načelima federalizacije, decentralizacije, supsidijarnosti i legitimne zastupljenosti“.

Poslanica Ivana Maletić pozvala je Komisiju da pomogne BiH koristiti sredstva iz EFSI (*European Fund for Strategic Investments*) fonda, jer za sada nema nijednog projekta iz BiH na popisu EIB-a. Založila se da Komisija otvorit će BiH i sredstva IPA-e za regionalni razvoj, za poljoprivredu i ruralni razvoj te za zapošljavanje i socijalnu politiku.

Poslanica Marijana Petir rekla je kako vlasti BiH moraju uložiti veće napore u usklađivanje sa standardima EU u svim područjima. Pozvala je BiH da se otkloni problem prekograničnog onečišćenja zraka zbog rada rafinerije u Bosanskom Brodu, kao i negativan utjecaj projekta Gornji Horizonti na sлив Neretve.

Potpredsjednik Komiteta za vanjske poslove EP-a Andrej Plenković rekao je kako je riječ o prvom Izvještaju nakon „povijesnog podnošenja formalnog zahtjeva za članstvo BiH u EU, koji je predsjedatelj Predsjedništva Bosne i Hercegovine Dragan Čović predao nizozemskom ministru vanjskih poslova Bertu Koendersu 15.2.2016., a uz veliku potporu hrvatskih zastupnika u EP i povjerenika Hahna“. Pozvao je Vijeće da bez odlaganja procesuira zahtjev te da Komisija što prije započne s izradom Mišljenja da bi BiH dobila status države kandidata.

Zastupnici su također apelirali da BiH kroz pregovore s Evropskom komisijom osigura prilagodbu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju kako bi se zadрžala tradicionalna trgovina između Hrvatske i BiH. Založili su se i za uspostavu učinkovitog i djelotvornog koordinacijskog mehanizma u kojem će učestvovati svi nivoi vlasti u cilju nastavka ekonomskih i socijalnih reformi te prilagodbe pravnoj stečevini EU.

Izvještač iz sjene iz S&D grupe, Afzal Khan naglasio je poziv Vijeću da u najkraćem vremenu i bez odlaganja proslijedi zahtjev BiH za članstvom u EU, procesuira ga Komisiji i Komisija uputi pitanja našoj zemlji, kako bi BiH što prije dala odgovore i dobila status kandidata. Pored značaja društveno-ekonomskih i reformi javne uprave, Khan je posebno naglasio i značaj napretka u strukturiranom dijalogu o pravosudu, jačanju vladavine prava, a sve u cilju postizanja uvjeta za kredibilno pravosude i ustavne reforme. Dodatno je istakao značaj osiguravanja obrazovanja na svim jezicima, u kontekstu osnovnih ljudskih prava i sloboda. Izvještač ispred grupe ALDE, Jozo Radoš, naročito je istakao punu podršku ove grupe naporima BiH i njениh građana, kao i komesara Hahna, u eurointegracijskim procesima, te se pridružio pozivu Vijeću da bez odlaganja procesuira naš zahtjev za članstvom.

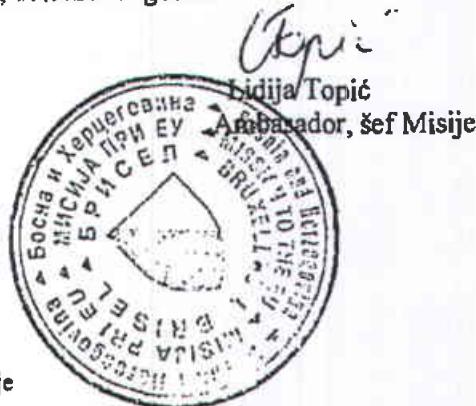
MEP Eduard Kukan, EPP, naročito je naglasio značaj međuparlamentarne saradnje, te potrebu da SAPC na narednom sastanku usvoji svoj Poslovnik o radu, što nije bilo moguće na prvom, konstituirajućem sastanku.

Poslanik Tonino Picula, predsjednik Delegacije EP za BiH, poхvalio je kvalitetan i objektivan izvještaj poslanika Prede, za 2015. godinu, koja je po mnogo čemu „bila posebna za BiH“, te je godinu dana napretka BiH „formalno zaključila predajom kandidature za punopravnim članstvom, što je još jedan dokaz toliko potrebnog izlaska iz dejtonske u brisešku fazu“. Picula je dodao kako nepostojanje određenih strategija na državnom nivou onemogućava BiH da počne koristiti ozbiljna sredstva za izgradnju energetske i transportne infrastrukture. Dodao je da korupcija ostaje ozbiljan problem, te kako treba osigurati adekvatnu zaštitu zviždačima, a najbolja podrška bi bila jačanje sudstva na svim nivoima. Naglasio je kako je „potrebno paralelno s tim, pripremati rad na budućim političkim, izbornim i ustavnim reformama koje će oblikovati BiH u funkcionalnu, inkluzivnu i efikasnu državu, temeljenu na načelima federalizma, subsidiarnosti, ravnopravnosti i jednakopravnosti svih njenih naroda i građana“.

Poslanik Igor Šoltes, izvještač iz sjene iz grupacije Zeleni, zahvalio je izvještaču Predi i istakao kako su najznačajniji koraci naprijed za BiH povećanje ekonomskog rasta i razvoja, smanjenje nezaposlenosti koja uzrokuje odljev mozgova, jer mladi ljudi napuštaju zemlju, a ponekad nalaze utočište u „ne baš pozitivnim grupama“. Smatra da je dužnost EK i EP da i svojim politikama daju podršku i pronađu rješenja za pitanja koja „more BiH“. Najznačajnijim smatra provedbu presude ESLJP u slučaju Sejdic-Finci protiv BiH, jer BiH treba preuzeti odgovornost i rješiti pitanja ravnopravnosti svih građana u zemlji. Nakon obraćanja dr. Šoltesa, u dozvoljenoj proceduri „blue card“, obratio mu se poslanik Ivan Jakovčić sa pitanjem da li smatra da BiH treba pomoći u oblasti sigurnosti, dodajući kako „strahuje da Bosna i Hercegovina može predstavljati značajan izvor sigurnosnih prijetnji“. Dr. Šoltes odgovorio je kako slijedi: "Naravno, situacija u BiH može biti sigurnosni izazov za Evropu, ali ne samo zbog unutarnje situacije, već i zbog sigurnosne situacije u regiji i izbjegličke i migrantske krize. Zato mislim da trebamo učiniti sve što je moguće da se pomogne BiH, naročito u okviru jačanja suradnje nadležnih organa u razmjeni podataka s ciljem da se izbjegne bilo kakva nespremnost na dogadaje". Smatra kako se Evropi upravo radi nespremnosti i izostanka razmjene informacija između službi sigurnosti i dešavaju križne situacije.

Na marginama plenarne sesije, ambasadorica Topić, šefica Misije BiH pri EU, održala je niz sastanaka sa članovima Evropskog parlamenta. Sastanci su održani sa stalnim izvještačem Cristian Dan Predom, predsjednikom Delegacije EP za BiH Toninom Piculom, zamjenikom predsjedavajućeg Komiteta za vanjske poslove Andrejem Plenkovićem, izvještačem iz sjene Afzalom Khanom, zamjenicom predsjednika Delegacije EP za BiH Dubravkom Šuicom, poslanicom Ivanom Maletić iz Hrvatske, poslanicom Tanjom Fajon iz Slovenije, te poslanikom Jasenkom Selimovićem iz Švedske, predsjedavajućim Grupe prijatelja Bosne i Hercegovine u Evropskom parlamentu, na čijem se formiranju upravo okončavaju aktivnosti, a inauguracija se predviđa u Evropskom parlamentu u Briselu, 25.5.2016. godine.

Prilikom susreta razgovarano je i o predstojećoj posjeti delegacije AFET-a BiH, koja će biti upriličena od 18. do 20.5., a koju će predvoditi predsjedavajući Komiteta Elmar Brok, a činiće je još i zamjenik predsjedavajućeg Andrej Plenković, stalni izvještač Cristian Dan Predo, iz EPP grupe, te Juan Fernando Lopcz AgUILAR, Norbert Neuser i Julie Ward iz S&D grupe, te Bas Belder iz ECR, a očekuje se informacija o predstavnicima grupa ALDE i Zelenih za ovu posjetu. S obzirom da smo obaviješteni da Delegacija EU u BiH učestvuje u radu na programu posjete, nas su zamolili da informiramo o raspoloživosti ministra vanjskih poslova i ministra sigurnosti, za ovu posjetu, za sastanke u četvrtak, 19.5.2016. godine.

Kabinet ministra, kabinet ZMVP
Sektor za multilateralne poslove
Odsjek za EU

Van MVP:
Kabinet predsjedavajućeg Vijeća ministara
Parlamentarna skupština, Komisija za evropske integracije
Direkcija za evropske integracije

Prilog: tekst usvojene Rezolucije (u prevodu na naš jezik)

Europski parlament

2014-2019

USVOJENI TEKSTOVI

Privremeno izdanje

P8_TA-PROV(2016)0135

Izvješće o Bosni i Hercegovini za 2015.

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. travnja 2016. o izvješću o Bosni i Hercegovini za 2015. (2015/2897(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Bosne i Hercegovine (BiH), s druge strane¹,
- uzimajući u obzir zahtjev BiH za članstvo u Europskoj uniji od 15. veljače 2016.,
- uzimajući u obzir odluku Vijeća od 21. travnja 2015. o sklapanju Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju s BiH,
- uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća od 19. i 20. lipnja 2003. o zapadnom Balkanu i prilog naslovljen „Solunski program za zapadni Balkan: kretanje prema europskoj integraciji”,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 16. ožujka, 12. listopada i 15. prosinca 2015. o BiH,
- uzimajući u obzir prvi sastanak Parlamentarnog odbora EU-a i BiH za stabilizaciju i pridruživanje održan u Sarajevu 5. i 6. studenoga 2015., prvi sastanak Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje održan 11. prosinca 2015. te prvi sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između BiH i EU-a održan 17. prosinca 2015.,
- uzimajući u obzir završnu izjavu predsjedništva sa sastanka na vrhu o zapadnom Balkanu održanog u Beču 27. kolovoza 2015. te preporuke organizacija civilnog društva za sastanak na vrhu u Beču 2015.,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 10. studenoga 2015. naslovljenu „Strategija proširenja EU-a” (COM(2015)0611) i priloženi radni dokument službi Komisije naslovljen „Izvješće o Bosni i Hercegovini za 2015.” (SWD(2015)0214),

¹

SL L 164, 30.6.2015., str. 2.

- uzimajući u obzir obvezu u pisanom obliku za integraciju u EU koju je Predsjedništvo BiH prihvatiло 29. siječnja 2015., a Parlamentarna skupština BiH podržala 23. veljače 2015. kao i Program reformi za BiH za razdoblje 2015. – 2018. koji su sve tri razine vlasti usvojile u srpnju 2015.,
 - uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o toj zemlji, među ostalim Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o obilježavanju sjećanja na Srebrenicu¹ te Rezoluciju od 17. prosinca 2015. o 20. godišnjici Daytonskog mirovnog sporazuma²,
 - uzimajući u obzir konferenciju pod nazivom „Europska budućnost Bosne i Hercegovine – 20 godina nakon Daytonsko-pariškog mirovnog sporazuma” održanu u Europskom parlamentu 9. prosinca 2015.,
 - uzimajući u obzir rad Cristiana Dana Prede, stavnog izvjestitelja o Bosni i Hercegovini u Odboru za vanjske poslove,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je EU i dalje posvećen europskoj perspektivi BiH te njezinoj teritorijalnoj cjelovitosti, suverenosti i jedinstvu;
- B. budući da je pristupanje EU-u sveobuhvatan proces koji zahtijeva konsenzus o Programu reformi; budući da građani BiH moraju biti u središtu institucionalnih, gospodarskih i društvenih reformi;
- C. budući da je EU inicirao novi pristup prema BiH kako bi ta zemlja napredovala prema EU-u i suočila se s iznimnim socioekonomskim izazovima te izazovima u pogledu vladavine prava, omogućujući joj da se pripremi za buduće članstvo; budući da je, sukladno tom pristupu, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju stupio na snagu 1. lipnja 2015.;
- D. budući da je prijeko potreban učinkovit koordinacijski mehanizam za pitanja EU-a između raznih vrsta vlasti kako bi se zajamčila bolja interakcija s EU-om, omogućilo uskladivanje sa zakonodavstvom EU-a te njegova provedba i izvršavanje i kako bi zahtjev Bosne i Hercegovine za članstvo u EU-u u konačnici polučio uspjeh; budući da je Vijeće ministara BiH 26. siječnja 2016. donijelo „Odluku o sustavu koordinacije procesa europskih integracija u Bosni i Hercegovini”; budući da će napredak koordinacije u pogledu pitanja EU-a omogućiti BiH da u potpunosti iskoristi sredstva EU-a;
- E. budući da u susjednim zemljama, diljem Europe i svijeta još živi 84 500 interna raseljenih osoba i golem broj izbjeglica iz Bosne i Hercegovine;
- F. budući da je snažna politička potpora ključna za bolju učinkovitost institucionalnog ustroja te zemlje;
1. pozdravlja prvo pozitivnije izvješće Komisije o BiH te ponovno izražava svoju nedvosmislenu predanost europskoj perspektivi BiH; poziva vlasti da pokažu odlučnost u provedbi institucionalnih i socioekonomskih reformi, uključujući njihovu djelotvornu

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA-PROV(2015)0276.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0471.

provedbu, te u postizanju kontinuiranog napretka na putu prema EU-u; poziva na transparentnost u postupku planiranja i provedbe reformi; pozdravlja zajednički akcijski plan države i entiteta za provedbu Programa reformi za razdoblje 2015. – 2018. te poziva na njegovu koordiniranu provedbu radi postizanja stvarnih, vidljivih promjena diljem zemlje i poboljšanja života svih građana BiH;

2. pozdravlja zahtjev za članstvo u EU-u koji je BiH podnijela 15. veljače 2016.; poziva Vijeće da razmotri taj zahtjev što je prije moguće te da ga bez odgađanja proslijedi Komisiji kako bi mogao započeti pripremu mišljenja;
3. pozdravlja činjenicu da je Vijeće ministara BiH 26. siječnja 2016. donijelo odluku o uspostavi koordinacijskog mehanizma za pitanja EU-a te da je 9. veljače 2016. usvojilo pregovaračko stajalište o prilagodbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nakon pristupanja Hrvatske EU-u; podsjeća na to da su, osim postizanja znatnog napretka u provedbi Programa reformi, ti elementi potrebni kako bi EU ocijenio zahtjev za članstvo vjerodostojnim; poziva na to da se bez odgađanja usklade stajališta entiteta o donesenom koordinacijskom mehanizmu te potiče suradnju svih dionika u pogledu njegova daljnog poboljšanja; poziva na njegovu brzu primjenu te potiče konstruktivnu suradnju u vezi s pitanjima EU-a; naglašava da je taj mehanizam neophodan za učinkovito donošenje odluka u okviru procesa pristupanja EU-u; pozdravlja prva konkretna parlamentarna savjetovanja u cilju potpune primjene koordinacijskog mehanizma te snažno potiče daljnje jačanje takvih sastanaka između institucionalnih dionika; ponovno ustraje u tome da se prilagode trgovinske povlastice odobrene u okviru Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; smatra da je potpuna provedba Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, uključujući njegovu prilagodbu, važan element obveza BiH prema EU-u i jedan od preduvjeta za pozitivnu ocjenu njezine kandidature za članstvo; preporučuje BiH da također suraduje s državama članicama EU-a u vezi s njezinim napretkom prema EU-u;
4. ponavlja da je također potrebno nastaviti s ustavnim, pravnim i političkim reformama koje bi preobrazile BiH u potpuno djelotvornu, uključivu i funkcionalnu državu u kojoj bi se jamčila jednakost i demokratska zastupljenost svih njezinih konstitutivnih naroda i svih građana te aktivno i pasivno biračko pravo te obavljanje dužnosti na svim političkim razinama pod jednakim uvjetima bez obzira na njihovu etničku ili vjersku pripadnost, u skladu s načelima izraženima u njegovoј prethodnoj rezoluciji, uključujući kriterije iz Kopenhagena, pravnu stečevinu EU-a, preporuke Venecijanske komisije i Europske konvencije o ljudskim pravima te relevantne odluke Europskog suda za ljudska prava; poziva nadležna tijela da aktivno promiču načela zakonite zastupljenosti, federalizma, decentralizacije i supsidijarnosti te europske vrijednosti i važnost europske perspektive; poziva institucije EU-a da se aktivno uključe u napore za pronalaženje održivog rješenja za ustavno uređenje BiH;
5. apelira na političke i vjerske vođe da se suzdrže od razdorne nacionalističke i secesionističke retorike koja polarizira društvo te da nastave s političkim dijalogom i aktivnostima usmjerenima prema uzajamnom poštovanju, konsenzusu i suradnji između zakonitih političkih zastupnika te zaštiti različitosti društva; poziva sve građane da prigrele pomirenje i suradnju, ključne preduvjete za ispunjenje europske perspektive;
6. ističe važnost uloge civilnog društva na lokalnoj razini u procesu izgradnje mira i pomirenja, a posebice sudjelovanja mladih u međukulturnom dijalogu i razmjeni, kao i u politici; smatra da aktivisti u području kulture, umjetnici, pisci i pripadnici akademiske

zajednice imaju važnu ulogu u promicanju dijaloga i razumijevanja među različitim društvenim skupinama; zalaže se za promicanje obrazovanja u području demokracije, temeljnih prava i građanstva u Bosni i Hercegovini;

7. prima na znanje najavu predsjednika Republike Srpske u vezi s odgodom planiranog referendumu u Republici Srpskoj o pravosuđu BiH na razini države; međutim, žali zbog toga što tu odluku nije usvojila Narodna skupština Republike Srpske; poziva na to da se u potpunosti odbaci ta ideja o referendumu jer predstavlja izazov za koheziju, suverenost i cjelovitost države te dovodi u pitanje napore za poboljšanje socioekonomskog položaja svih građana Bosne i Hercegovine i daljnje napredovanje u pogledu integracije u EU; naglašava da bi se svi nedostaci u pravosudnom sustavu BiH trebali rješavati u duhu suradnje u okviru proširenog Strukturiranog dijaloga o pravosuđu, a ne s pomoću jednostranih inicijativa; podsjeća na činjenicu da prema Daytonском sporazumu Republika Srpska nema pravo na odcjepljenje;
8. izražava duboku zabrinutost zbog izjava ministra unutarnjih poslova Republike Srpske o budućoj obuci jedinica specijalne policije Republike Srpske u Ruskoj Federaciji, produbljujući suradnje posebice u vezi s razmjenom informacija te namjeri kupovine ruske vojne opreme; poziva nadležna tijela u Republici Srpskoj da ne provode neovisnu vanjsku i sigurnosnu politiku koja bi mogla ugroziti politiku na razini države;
9. pozdravlja stupanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju te činjenicu da je Parlamentarni odbor EU-a i BiH za stabilizaciju i pridruživanje bio prvo zajedničko tijelo uspostavljeno na temelju tog Sporazuma; međutim, duboko žali zbog toga što nije usvojio svoj Poslovnik zbog pokušaja da se u pravila o glasovanju Parlamentarnog odbora EU-a i BiH za stabilizaciju i pridruživanje uvede mogućnost blokiranja na temelju etničke pripadnosti; podsjeća na to da Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju zahtijeva donošenje Poslovnika i da njegovo nedonošenje podrazumijeva izravno kršenje provedbe Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; u tom pogledu potiče izaslanstvo Bosne da konstruktivno doprinese tome da se na sljedećoj sjednici Parlamentarnog odbora EU-a i BiH za stabilizaciju i pridruživanje Poslovnik doneše bez odgadanja; pozdravlja prve sastanke Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje između BiH i EU-a održane 11. prosinca 2015.;
10. žali zbog činjenice da je korupcija, uključujući korupciju na najvišoj razini, i dalje raširena te zbog toga što političke obveze nisu pretvorene u konkretnе rezultate; i dalje je zabrinut zbog slaba pravnog i institucijskog okvira za borbu protiv korupcije kojim se omogućuju korupcijske prakse koje prolaze nekažnjeno te zbog malog broja pravomoćnih presuda u slučajevima korupcije; poziva na poboljšanja rezultata učinkovite istrage i kaznenog progona u istaknutim slučajevima korupcije koji uključuju političare, visoke dužnosnike i regulatorne institucije te u okviru javne nabave i privatizacije; pohvaljuje donošenje strategije i akcijskog plana za borbu protiv korupcije za razdoblje 2015. – 2019. te apelira na dodjeljivanje dostatnih proračunskih sredstava za njihovu provedbu; poziva na znatno pojačanje suradnje između agencija na razini države; potiče na uspostavljanje posebnih struktura za sprečavanje i praćenje korupcije te na donošenje strateških dokumenata o politikama za sprečavanje korupcije na svim razinama vlasti; potiče na potpunu provedbu preporuka Skupine država protiv korupcije (GRECO) bez odgadanja;
11. naglašava da je funkcionalno i stabilno pravosuđe od velike važnosti za jamčenje vladavine prava u toj državi te za njezin daljnji napredak prema EU-u; zabrinut je zbog

povećanog pritiska političkih aktera na pravosuđe; ističe da je hitno potrebno ojačati neovisnost pravosuđa u BiH; osobito je zabrinut zbog slučajeva političkog uplitanja u sudske postupke, politizacije postupaka imenovanja u pravosudu te daljne fragmentacije u četiri zasebna pravna sustava, kao i zbog nepostojanja djelotvornog i objektivnog sustava za ocjenjivanje stručnih kvalifikacija sudaca; pozdravlja ažuriranu Strategiju za reformu sektora pravosuđa za razdoblje 2014. – 2018. te poziva na donošenje akcijskog plana za njezinu provedbu uz snažan naglasak na usklajivanju na razini cijele zemlje; smatra da je ključno zajamčiti stručniji, neovisniji i odgovorniji pravosudni sustav, uključujući sustavnu primjenu objektivnih kriterija za imenovanja; pozdravlja protokol usmјeren na reforme pravosuđa na državnoj razini te Visokog sudbenog i tužiteljskog vijeća, koji su potpisali ministri pravosuđa entiteta i države; pozdravlja imenovanje pravobranitelja, no zabrinut je zbog trajnih finansijskih i kadrovskih teškoća u Uredu pravobranitelja; poziva na brzo donošenje zakona o reformi institucije pravobranitelja;

12. i dalje je zabrinut zbog toga što je pristup besplatnoj pravnoj pomoći vrlo ograničen; potiče nadležne vlasti da donesu zakon o besplatnoj pravnoj pomoći na državnoj razini kao preduvjet za jamčenje jednakog, djelotvornog i nediskriminirajućeg pristupa pravdi; smatra da je provedba takvog zakona ključna za jačanje povjerenja građana u vladavinu prava;
13. snažno osuđuje Zakon o javnom redu i miru u Republici Srpskoj koji je i dalje na snazi, a koji potkopava temeljna demokratska prava slobode okupljanja, slobode udruživanja i slobode medija; potiče potpunu provedbu Zakona o slobodi pristupa informacijama koji je i dalje neujednačen i često ograničen u slučajevima kada se poziva na pravo privatnosti i zaštitu komercijalnih interesa trgovачkih društava koja surađuju s vladom te time građanima oduzima mogućnost za pristup učinkovitim pravnim sredstvima kada je informacija uskraćena; pozdravlja usvajanje izmjena i dopuna kaznenog zakona BiH kojima bi se odredbe o mučenju, prisilnom nestanku i silovanju uskladile s međunarodnim standardima; potiče nadležna tijela da uvrste kaznena djela navedena u Dodatnom protokolu uz međunarodnu Konvenciju o kibernetičkom kriminalu u kazneni zakon;
14. smatra da je važno da se poboljša suradnja između parlamentara na državnoj razini, razini entiteta te Brčko distrikta te da se održavaju njihove zajedničke sjednice; prima na znanje obveze preuzete u okviru parlamentarnog *twinning* projekta i potiče na hitnu provedbu nastalih preporuka te oživotvorenje dogovorenog okvira za suradnju; u tom kontekstu pozdravlja potpisivanje „Koncepta mehanizma za suradnju parlamentara u BiH u pogledu aktivnosti povezanih s procesom integracije u EU”; poziva na poboljšanje sveukupne koordinacije s kantonskim skupštinama;
15. prima na znanje ulogu koju igra Zajedničko parlamentarno povjerenstvo za sigurnost i obranu u jamčenju demokratske kontrole nad oružanim snagama BiH;; zabrinut je zbog raširene prisutnosti nezakonitog oružja među stanovništvom te i dalje velikih zaliba streljiva i oružja pod nadležnošću oružanih snaga; pohvaljuje napredak koji su oružane snage postigle u pogledu uništavanja najnestabilnijeg streljiva te izgradnje održivog kapaciteta za upravljanje ostatkom zaliha; poziva na sveobuhvatan pristup rješavanju preostalih izazova razminiranja zemlje do 2019.; poziva Komisiju i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu da povećaju pomoć za te aktivnosti;
16. potiče članove radne skupine za pripremu izmjena i dopuna izbornog zakona Bosne i

Hercegovine da zajamče da se izmjenama i dopunama tog zakona stvore temelji za istinski demokratske izbore kao izraz suverenosti; ističe da se demokratski izbori ne mogu postići ako se širok raspon drugih ljudskih prava i temeljnih sloboda ne može uživati na kontinuiranoj osnovi, bez diskriminacije na temelju narodnosti, vjere, spola, političkog i drugog mišljenja, imovine, rođenja ili drugog statusa te bez proizvoljnih i nerazumnih ograničenja;

17. stajališta je da fragmentacija javne uprave, njezina politizacija te slaba politička koordinacija koće institucijske i zakonodavne reforme te utječu na pružanje javnih usluga građanima; poziva nadležna tijela na svim razinama da poboljšaju srednjoročno planiranje politika te da izrade sveobuhvatan strateški okvir za reformu javne uprave na razini cijele zemlje te program upravljanja javnim financijama, u skladu s europskim načelima za javnu upravu koja je OECD/SIGMA utvrdio za kandidate za članstvo u EU-u;
18. uviđa da je poljoprivreda ključni gospodarski sektor Bosne i Hercegovine jer otprilike 20 % stanovništva BiH izravno ili neizravno ovisi o tom sektoru; stoga pozdravlja napredak u području sigurnosti hrane i veterinarske politike te odluku Komisije u pogledu odobrenja izvoza mlijeka i mliječnih proizvoda iz BiH u EU; potiče na to da se uloži više napora u uskladivanje službenog veterinarskog i fitosanitarnog sustava nadzora s europskim standardima te u uspostavljanje potrebnih institucionalnih struktura kojima bi se omogućila uporaba Instrumenta pretprihvate pomoći za ruralni razvoj; poziva vladu da podupre uspostavljanje ministarstva poljoprivrede na razini države te izradu popratne razvojne strategije;
19. izražava zabrinutost zbog činjenice da su mehanizmi za suradnju između vlade i organizacija civilnog društva nedostatni, među ostalim i zbog ograničenoga kapaciteta za sudjelovanje u političkom dijalogu o Programu reformi; smatra da je ključno da se poveća uloga civilnog društva te da građani sudjeluju u procesu pristupanja EU-u; ponavlja svoj poziv na stvaranje i provedbu transparentnih i uključivih mehanizama javnog savjetovanja; poziva nadležna tijela na svim razinama da poboljšaju relevantni pravni i finansijski okvir, da usvoje nacionalnu strategiju za organizacije civilnog društva te da zajamče transparentno javno financiranje tih organizacija radi poticanja participativnije i uključivije demokracije diljem zemlje; poziva organizacije civilnog društva i aktiviste da znatno ojačaju svoje kapacitete i strukture te da surađuju s vlastima u BiH, s EU-om i s međunarodnom zajednicom; poziva vlasti u BiH, EU i međunarodnu zajednicu da im u tome pomognu;
20. prima na znanje nekoordiniranu provedbu strategije za borbu protiv organiziranog kriminaliteta za razdoblje 2014. – 2016.; potiče na donošenje i provedbu nove strategije i akcijskog plana za borbu protiv pranja novca u skladu s preporukama Odbora stručnjaka za ocjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL); naglašava potrebu za pristupom usmjerenim na žrtve te multidisciplinarnom i sveobuhvatnom strategijom za borbu protiv trgovine drogom i ljudima; poziva nadležna tijela EU-a i BiH na suradnju za učinkovitu borbu protiv trgovine ljudima i pružanje zaštite žrtvama; pozdravlja donošenje akcijskog plana za borbu protiv trgovine ljudima u BiH za razdoblje 2016. – 2019., uključujući njegov naglasak na problemima povezanima s radnicima migrantima i prisilnim prosaćenjem djece te poziva na njegovu učinkovitu provedbu; i dalje je zabrinut zbog velike količine nezakonitog oružja u Bosni, koje se lako prenosi u EU; poziva nadležna tijela da povećaju napore u pogledu kaznenog progona trgovaca oružjem i krijumčara oružja te da ulože više truda u

borbu protiv nekontroliranog širenja oružja i nezakonite trgovine oružjem, posebice malim i lakin oružjem, među ostalim pojačanom regionalnom suradnjom i suradnjom između BiH i EU-a;

21. poziva vlasti da pripreme akcijski plan za provedbu strategije za prevenciju i borbu protiv terorizma za razdoblje 2015. – 2020.; poziva vlasti da pojačaju napore kako bi se osigurala učinkovitija suradnja između policije, obavještajnih agencija i agencija za sigurnost u borbi protiv terorizma i nasilnog ekstremizma na razini cijele zemlje; poziva na jačanje kapaciteta BiH za borbu protiv terorizma; potiče nadležna tijela vlasti da poduzmu veće napore u borbi protiv financiranja terorizma, uključujući stvaranje pravnog okvira kojim bi se omogućilo zamrzavanje imovine terorističkih skupina; smatra da je ključno da se koordiniraju sigurnosne operacije u BiH te da se podaci o tome razmjenjuju unutar zemlje; naglašava da je uža suradnja između službi za regionalnu sigurnost također iznimno važna te potiče daljnju suradnju u tom području;
22. naglašava da je BiH ozbiljno pogodena fenomenom stranih boraca i radikalizacije; zabrinut je zbog radikalizacije među mladim ljudima, od kojih se, u usporedbi s drugim zemljama regije, velik broj pridružio Daišu; poziva na nastavak i jačanje poduzetih mjera za borbu protiv radikalizacije i terorizma; pozdravlja nastojanja da se ojača medureligijski dijalog, uključujući zajedničku izjavu političkih i vjerskih vođa u kojoj se osuđuje terorizam i nasilni ekstremizam; pozdravlja prve donesene presude stranim borcima zbog kaznenih djela financiranja terorističkih aktivnosti, javnog poticanja na terorističke aktivnosti te organizacije i pridruživanja Daišu; poziva na hitnu izradu djelotvornih programa za deradikalizaciju te na poduzimanje hitnih mjera kako bi se povećali ekonomski izgledi mladih u BiH u skladu s pozitivnim programom za mlade na zapadnom Balkanu, sprečavajući ih tako da se povežu s radikalnim i ekstremističkim ideologijama; pozdravlja nastojanja da se mediji, akademска zajednica i civilno društvo angažiraju u podizanju razine osvještenosti o rizičnim čimbenicima za razvoj radikalizacije u nasilni ekstremizam; potiče na razvoj nacionalnih i regionalnih mreža za osvjećivanje o radikalizaciji na temelju najboljih praksi i alata dostupnih u okviru Mreže za osvjećivanje o radikalizaciji na razini EU-a; potiče tješnju suradnju sa sigurnosnim službama u EU-u i u susjednim zemljama, među ostalim i u pogledu razmjene informacija; potiče policijske akcije širom BiH koje rezultiraju uhićenjem osoba osumnjičenih za organiziranje, podupiranje i financiranje terorističkih aktivnosti;
23. napominje da pravni i institucionalni okvir za poštovanje ljudskih prava zahtijeva znatna poboljšanja; poziva na izradu antidiskriminacijske strategije u suradnji s organizacijama civilnog društva koja će se primjenjivati diljem zemlje; ponovno apelira na to da se u zakon o borbi protiv diskriminacije uvrsti jasna definicija rodnog identiteta i seksualne orientacije te dobi i invaliditeta kao temelja za diskriminaciju; poziva na djelotvornu primjenu i jačanje uloge pravobranitelja za ljudska prava; zabrinut je zbog diskriminacije osoba s invaliditetom u pogledu zapošljavanja, obrazovanja, pristupa zdravstvenoj skrbi i pružanja drugih usluga; zabrinut je zbog nasilja iz mržnje i govora mržnje upućenog pripadnicima zajednice LGBTI te dojava o povećanju broja prijetnji upućenih toj zajednici; potiče vladu da prione na rješavanje tog problema, među ostalim provedbom mjera za podizanje razine osvještenosti o pravima pripadnika zajednice LGBTI u pravosuđu, tijelima kaznenog progona i široj javnosti; prima na znanje znatan napredak u pogledu završetka postupka civilne registracije Roma, ali i dalje je zabrinut zbog ograničenih mjera za poboljšanje njihova zdravlja, obrazovanja i izgleda za zapošljavanje; posebice potiče nadležna tijela da se bore protiv rodne diskriminacije; potiče na stavljanje izvan snage odredbe o smrtnoj kazni u Ustavu entiteta Republike

Srpske;

24. žali zbog toga što nema napretka u izvršenju presuda u predmetima Sejdić-Finci i Zornić te podsjeća na to da BiH time i dalje ne poštuje presude Europskog suda za ljudska prava; ponovno naglašava da neizvršenje presuda u tim predmetima i dalje rezultira diskriminacijom građana BiH te bi stoga moglo omesti BiH na putu prema pristupanju EU-u;
25. potiče na odlučniju i pravilniju istragu i sankcioniranje slučajeva zločina iz mržnje i govora mržnje, uključujući one na etničkoj osnovi, kao i širenja ekstremističkih ideologija na društvenim medijima; žali zbog činjenice da je Federacija i dalje jedini teritorij na zapadnom Balkanu gdje kažnjavanje zločina iz mržnje nije regulirano kaznenim zakonom te potiče na uvođenje odredbe o tome; u tom kontekstu poziva i na uključivanje odredbe o govoru mržnje u kaznene zakone svih entiteta;
26. ponavlja da izborni zakon i izborni sustav moraju pružiti mogućnost svim trima konstitutivnim narodima i svim ostalim građanima da slobodno i autonomno izabiru svoje zakonite političke predstavnike institucija i vlasti;
27. naglašava važnu ulogu civilnog društva u zaštiti i promicanju prava manjina u toj zemlji, kao i u poticanju društvenog sklada i tolerancije te poticanju stanovništva da bolje razumije prednosti koje donosi raznolikost; poziva na dodatni angažman civilnog društva u rješavanju izazova etničkih podjela kako bi se toj zemlji pomoglo u napretku prema EU-u; također poziva na bolju koordinaciju među nadležnim tijelima i organizacijama civilnog društva kako bi se zajamčilo bolje provođenje zakona o manjinama;
28. pozdravlja donošenje strategije za provedbu Konvencije Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji za razdoblje 2015. – 2018.; poziva na hitno donošenje i primjenu okvirne strategije za provedbu Istanbulske konvencije; zabrinut je zbog nedostatka sveobuhvatnog pravnog okvira na razini države u pogledu seksualnih napada te odgovarajućeg mehanizma za naknade žrtvama; poziva nadležna tijela da zajamče poboljšanje zakonodavstva o „sigurnim kućama” i njihovo pravilno financiranje te da uspostave usklađen sustav za praćenje i prikupljanje podataka o slučajevima nasilja nad ženama; također poziva na ulaganje najvećih mogućih npora kako bi se povećalo sudjelovanje žena u politici i povećao broj zaposlenih žena, kako bi se poboljšala njihova socijalna i ekonomski situacija, posebice u pogledu pristupa pravu na rodiljni dopust i naknade, te poziva na promicanje, zaštitu i jačanje prava žena; potiče vlasti na svim razinama da uz pomoć civilnog društva podignu razinu osviještenosti o tim pitanjima kako bi žene mogle iskoristiti zaštitu koja im je zakonski dostupna;
29. naglašava ključnu ulogu obrazovanja u stvaranju i promicanju tolerantnog i uključivog društva, kao i u poticanju suradnje i kohezije u kulturnom, vjerskom i etničkom smislu; sa žaljenjem prima na znanje spor napredak u rješavanju problema „dviju škola pod jednim krovom” i ostalih oblika segregacije i diskriminacije u školama te činjenicu da zajednička jezgra nastavnih planova i programa još nije u postupku izrade; potiče na donošenje konkretnih mjera za početak desegregacije obrazovnog sustava; ističe da treba poduzeti znatne napore da bi se poboljšala učinkovitost fragmentiranog obrazovnog sustava, istodobno jamčeći pravo na jednake mogućnosti obrazovanja na svim službenim jezicima BiH te pravo svake zajednice na obrazovanje na njezinu

jeziku; potiče nadležna tijela da zajamče djelotvornu primjenu načela uključivog obrazovanja u pogledu djece s invaliditetom;

30. pozdravlja aktivno sudjelovanje BiH u Platformi zapadnog Balkana za obrazovanje i osposobljavanje te njezino stalno sudjelovanje u programima Erasmus+ i Prozor za mlade zapadnog Balkana, što ima vrlo važnu ulogu u borbi protiv vrlo visoke stope nezaposlenosti mladih; također pozdravlja to što se BiH obvezala na sudjelovanje u OECD-ovoј studiji PISA 2018. godine; smatra tu studiju korisnim instrumentom za raspravu o kvaliteti obrazovanja i potrebnim reformama; pohvaljuje izraženu spremnost svih 13 ministarstava obrazovanja i svih povezanih agencija da sudjeluju u tom zajedničkom pothvatu; poziva Komisiju da razmotri financiranje sudjelovanja BiH u toj studiji iz pretpriступnih fondova;
31. naglašava da su neovisne i stručne medejske institucije jedan od ključnih aspekata uspješnog demokratskog društva; stoga je zabrinut zbog nazadovanja u području slobode izražavanja, zbog slučajeva političkih pritisaka na novinare i njihova zastrašivanja, uključujući podvrgavanje određenih medijskih kuća lažnim finansijskim i drugim inspekcijama koje iniciraju lokalna i nacionalna politička tijela, te zbog kontinuirane političke i etničke polarizacije medija; poziva nadležna tijela da provedu temeljitu istragu napada na novinare te da izrade pravni okvir za zaštitu novinara; nadalje, poziva na hitne mјere kojima bi se zajamčila politička, institucijska i finansijska neovisnost Regulatorne agencije za komunikacije te transparentnost vlasništva nad medijima tako što će se ukloniti svi nedostaci u zakonima koji sustavno sprečavaju cjelovitu transparentnost; napominje da je provedba tih mјera presudna kako bi se osigurala sloboda od svakog neprimjerenoг političkog utjecaja; poziva na poduzimanje koraka kojima bi se zajamčio pluralizam medija i emitiranje programa na svim službenim jezicima; također poziva na povećanje uredničke neovisnosti i finansijske stabilnosti javnih medija s obzirom na važnost postojanja javnih medija za jedinstvo BiH; izražava zabrinutost zbog toga što se kibernapadi usmjereni protiv informativnih stranica kazneno ne progone;
32. pozdravlja napredak u smanjenju broja neriješenih predmeta ratnih zločina; prima na znanje zabrinutost Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju zbog toga što Ured državnog tužitelja nedostatno djeluje u pogledu opetovanih zahtjeva da se zaključe predmeti ratnih zločina; poziva na reviziju Državne strategije za rad na predmetima ratnih zločina, na učinkovitiji i uspješniji kazneni progon slučajeva ratnog seksualnog nasilja te poziva na poboljšanja zaštite žrtava; poziva na poduzimanje mјera kojima bi se osiguralo pravo žrtava na stvarnu odštetu;
33. prima na znanje određene aktivnosti u pogledu održiva povratka interno raseljenih osoba i izbjeglica, među ostalim u području zapošljavanja, obrazovanja, socijalne zaštite, povrata imovine te zdravstvene zaštite na lokalnoj razini; ponovno naglašava važnost poticanja njihova održiva povratka u BiH, osobito u Republiku Srpsku; poziva sve razine vlasti da ih zaštite te da ubrzaju proces njihova povratka uvođenjem i provedbom svih potrebnih zakonodavnih i administrativnih mјera; poziva na djelotvornu provedbu revidirane strategije koja se odnosi na Prilog VII. Daytonском mirovnom sporazumu; poziva Komisiju da pruži odgovarajuću finansijsku i projektnu pomoć kojom bi se olakšao taj proces; prima na znanje trajno velik broj nestalih osoba te poziva nadležna tijela da pokrenu intenzivnu suradnju te da ulože više truda kako bi se pronašlo 7019 osoba koje se smatraju nestalima u ratu; ističe potrebu za dodatnim razvojem alternativnih pristupa pravdi, među ostalim oslanjanjem na strategiju o

tranzicijskoj pravdi Programa UN-a za razvoj; poziva nadležna tijela u BiH da ulože znatne resurse u relevantne programe;

34. napominje da, unatoč tome što su poslijeratni oporavak i obnova u BiH bili u velikoj mjeri uspješni te što su približili tu zemlju EU-u, i dalje postoje izazovi u pogledu održivosti procesa pomirenja; stoga naglašava važnost obrazovanja o pomirenju i uzajamnom razumijevanju u društvu;
35. pozdravlja povećanje registrirane zaposlenosti te prve korake koji su poduzeti radi jačanja političke koordinacije i poboljšanja poslovne klime; i dalje je zabrinut zbog utjecaja države na gospodarstvo, kvalitete javnih financija, visokog stupnja ovisnosti o sredstvima međunarodnih kreditnih investicija, nejasnog podrijetla međunarodnih investicija i teških uvjeta na tržištu rada; naglašava potrebu da se riješi postojan problem visoke dugoročne nezaposlenosti (27,6 %), pa i vrlo visoke nezaposlenosti mladih (62,7 %) i problem velikog neformalnog gospodarstva te potrebu da se poboljša funkciranje tržišta rada;
36. pozdravlja donošenje novog radnog zakonodavstva u obama entitetima; žali zbog nedostatka objedinjenog jedinstvenog gospodarskog područja, što narušava poslovno okružje; potiče na daljnja poboljšanja poslovnog okružja jačanjem vladavine prava, pojednostavljenjem izvršavanja ugovora i borbom protiv korupcije; žali što BiH nije razvila strategiju za mala i srednja poduzeća na razini države;
37. naglašava potrebu da se reformiraju i usklade fragmentirani sustavi socijalne zaštite na temelju potreba građana kako bi se zajamčio jednak tretman za sve; uviđa da su sindikalna i radna prava, uključujući zakone u području zdravstva i sigurnosti, i dalje ograničena te ističe važnost daljnog jačanja i usklajivanja tih zakona u zemlji;
38. potiče na donošenje sektorskih strategija u pogledu prometa, energije i okoliša diljem zemlje; ističe da su te strategije, među ostalim, potrebne kako bi se u cijelosti iskoristila pretpripravna pomoć EU-a;
39. pozdravlja sudjelovanje BiH u inicijativi „Zapadnobalkanska šestorka”; naglašava važnost dvaju velikih investicijskih projekata „Stara Gradiška” i „Svilaj”, kojima će se olakšati trgovina, regionalna integracija i održivi razvoj; potiče nadležna tijela da zajamče potpunu i brzu provedbu tehničkih standarda i neobvezujućih mjera u prometu koje su dogovorene tijekom sastanka na vrhu zemalja zapadnog Balkana održanog u Beču 2015. (npr. usklajivanje/pojednostavljenje postupaka prelaska granice, informacijski sustavi, sustavi održavanja, razdvajanje i pristup treće strane mrežama) prije sljedećeg sastanka na vrhu koji će se održati u Parizu 2016.;
40. poziva na to da se rezultati popisa stanovništva i kućanstava smjesta objave s obzirom na to da su ključni za gospodarsko i socijalno planiranje; osim toga naglašava da će podaci iz popisa stanovništva 2013. biti potrebni za popunjavanje upitnika koji će BiH dobiti od Komisije;
41. potiče agencije za statistiku BiH da usklade svoju statistiku sa standardima Eurostata;
42. zabrinut je zbog nazadovanja u području informacijskog društva; poziva na hitni prelazak na digitalnu tehnologiju; potiče na osnivanje nadzornog tijela za akreditaciju zakona o elektroničkoj trgovini i elektroničkom potpisu na razini države koji se ne

provode zbog njegova nepostojanja; poziva odgovorna tijela da ubrzaju uspješnu primjenu europskog broja hitne službe 112 koji je uspostavljen 2009. godine;

43. napominje da su poduzete ograničene mjere i aktivnosti u vezi s prilagodbom klimatskim promjenama te da su poduzeti početni koraci za razvoj mreže Natura 2000 o zaštiti prirode; poziva nadležna tijela da uspostave uskladen pravni okvir za zaštitu okoliša i djelovanje protiv klimatskih promjena te da ojačaju strateško planiranje i uskladivanje s pravnom stečevinom u tim područjima; poziva nadležna tijela da spriječe prekomjerno onečišćenje zraka u skladu sa standardima EU-a u pogledu zaštite okoliša, uključujući onečišćenje prouzročeno radom rafinerije nafte u Bosanskom Brodu; ponavlja da je potrebno da BiH u potpunosti ispuni svoje obveze u vezi s Konvencijom o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (Espoo, 1991.) i Protokolom o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš (Kijev, 2003.);
44. poziva vladu BiH da regulira i nadzire razvoj hidroelektrana u ekološki osjetljivim područjima te u zaštićenim i potencijalno zaštićenim područjima te da očuva integritet postojećih nacionalnih parkova kao što su Nacionalni park Sutjeska i Nacionalni park Una; preporučuje da se poboljša kvaliteta procjena učinka na okoliš kako bi se standardi EU-a uzeli u obzir na način utvrđen u Direktivi o pticama i Direktivi o staništima te u Okvirnoj direktivi o vodama; potiče vladu Bosne i Hercegovine da poveća transparentnost javnim sudjelovanjem i savjetovanjem s lokalnim zajednicama, znanstvenim stručnjacima i civilnim sektorom pri planiranju projekata;
45. čestita BiH na preuzimanju predsjedanja Energetskom zajednicom 2016.; no zabrinut je zbog toga što je Energetska zajednica nametnula sankcije BiH; ponovno poziva BiH da poduzme mjere u smislu povezivanja s energetskim infrastrukturama susjednih zemalja te da poštuje sve ugovorne obveze iz Ugovora o Energetskoj zajednici;
46. osuđuje zakon o javnom redu i miru donesen u Republici Srpskoj u veljači 2015. kojim se kriminaliziraju objave na društvenim medijima koje ometaju javni red ili imaju nedoličan, uvredljiv ili pogrdan sadržaj, čime se otvara put za zakonska ograničenja u slobode izražavanja i slobode medija na internetu te može doći do autocenzure među korisnicima društvenih medija;
47. pohvaljuje konstruktivnu i proaktivnu ulogu BiH u promicanju regionalne suradnje; smatra da konkretna suradnja u područjima od zajedničkog interesa može pridonijeti stabilizaciji zapadnog Balkana; pozdravlja granični sporazum s Crnom Gorom; poziva na dodatne napore u vezi s rješavanjem otvorenih bilateralnih pitanja, pa i onih u vezi s graničnim sporovima sa Srbijom i Hrvatskom, te pitanja prekograničnog onečišćenja okoliša; pozdravlja prvu zajedničku sjednicu Vijeća ministara BiH i srpske vlade koja se održala 4. studenoga 2015. u Sarajevu;
48. pozdravlja povećanje stope uskladenosti s odlukama u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike s 52 % na 62 %; u svjetlu zahtjeva BiH za članstvo u EU-u, smatra potrebnim u velikoj mjeri uskladiti vanjsku politiku sa zajedničkom vanjskom i sigurnosnom politikom EU-a;
49. u kontekstu skorašnjih lokalnih izbora, poziva nadležna tijela BiH da provedu relevantne preporuke međunarodnih i lokalnih promatrača i OESEN-a/ODIHR-a kako bi se zajamčila vjerodostojnost i integritet izbornog postupka; potiče nadležna tijela da hitno reguliraju lokalne izbore u Mostaru;

50. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici, Vijeću, Komisiji, Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH, Parlamentarnoj skupštini BiH te vladama i parlamentima Federacije BiH i Republike Srpske, kao i vladama deset kantona.